

RYLANDER, AXEL

Några ord till Sverges jordbruks-arbetare / af A. R.

Stockholm : Socialdemokratiska arbetarepartiets förlag
1890

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Polit. ekonom.
arb. fr.
(100)

1890

Några Ord

till

Sverges Jordbruks-Arbetare.

- I. Hvad vilja socialdemokraterna?
II. Hvad bör Jordbruksarbetaren göra för att
uppnå en bättre ställning?

AF

A. R.

Socialdemokratiska Arbetarepartiets förlag.

Pris 5 öre.

I. Hvad vilja socialdemokraterna?

De flesta af Eder hafva helt säkert hört, eller i öfverklassens tidningar läst någonting om socialdemokraterna och deras sträfvan. Men sällan, kanske aldrig har en socialistisk skrift fallit i Edra händer. I kunnen därför icke ega någon rätt uppfattning af socialdemokraternas åsikter och syften.

I han kanske hört det socialdemokratiska arbetarepartiet utbasunas som varande endast en samling orostiftare, hvilka vilja ställa till oreda i samhället; undertrycka religionen, upplösa äktenskapet, dela egendomen, förqväfva friheten, ja upplösa hvarje samhällsband och hvarje spår af ordning.

Ungefär denna förvrängda uppfattning af våra idéer har af öfverklassen och dess tidningspress tutats Eder i öronen.

Men de ha *ljugit*, de som så talat till Eder. Ljugit i sitt eget välförstådda intresse.

Socialdemokraterna vilja *icke* undertrycka religionen ty: vi fordra *fullständig religionsfrihet*, d. v. s. full frihet för hvar och en att tro och förkunna sin religiösa öfvertygelse. Vårt parti vill sålunda *hvarken undertrycka eller understödja* någon viss religiös åsigt. Det är endast statskyrkan vi vilja ha bort, emedan det är en stor orättvisa att staten skall tvinga dem att betala skatt till statskyrkan, som icke hylla dess läror. Det måste äfven kännas djupt kränkande för föräldrar af olika religiösa uppfattningar att se sina barn undervisas i statsreligionen.

Socialdemokraterna vilja upplösa äktenskapet. Ja vi vilja upplösa ett visst slag af »äktenskap», som så ofta förekommer, isynnerhet i de större städerna, och som består deruti, att de rike vällustingarne utom sin »lagliga» hustru bestå sig med en eller flera älskarinnor, dessa senare, ej sällan genom allehanda löften om guld och

gröna skogar, rekryterade ur arbetsklassens leder, för att efter att hafva tjenat som medel att för en kort tid tillfredsställa den rike rouéens lidelser, öfvergifvas och falla i prostitutionens armar.

Vi vilja tillkämpa den arbetande klassen sådana existensvilkor, att dess kvinnor icke skola behöfva sälja sin kropp för guld.

Då kampen för tillvaron icke längre blir så hård och så tung, skola folkets döttrar säkerligen icke, förledda af utsigter till ett lättare uppehälle, för pengar stå till tjänst åt öfverklassen.

Vi vilja vidare att kärleken, och icke börd, egendom, eller samhällsställning skall vara bestämmande vid en mans och en kvinnas förening.

Socialdemokraterna vilja dela egendomen! Nej! Vi vilja bevara egendomen åt dess rättmätige egare, åt dem som frambringat densamma. Vi vilja att hvars och ens egendom skall vara produkten af hans arbete, d. v. s. ingen skall ega rätt att kalla någonting sitt, som han icke genom sitt arbete sjelf förtjenat eller frambringat. Nu är förhållandet sådant, att de, som arbeta mest, ega minst och tvärtom. Det är sålunda *den nu pågående delningen* vi vilja upphäfva.

Socialdemokraterna vilja förkväfvä friheten. Hvilken frihet? Finnes det i det nuvarande samhället någon annan frihet för arbetaren, än att arbeta åt andra, och tåligt böja nacken under oket — eller svälta ihjäl. Nu ega vi arbetare ingen frihet, och därför sträfva socialdemokraterna efter verklig, både ekonomisk och politisk frihet. Ekonomisk frihet genom att till en början organisera och sammansluta de förtryckta till starka föreningar, som kunna sätta en gräns mot arbetsgifvarens godtycke, som kunna reglera arbetstiden och höja lönen, samt i öfrigt afskaffa de rådande missförhållandena.

Den politiska frihetens främsta vilkor: Allmän rösträtt, hafva vi som en af de viktigaste punkterna på vårt program, *derföre* att den allmänna rösträtten, d. v. s. lika rätt för en och hvar att deltaga i ordnandet af statens och kommunernas angelägenheter, utom organisationen är

snart sagdt enda medlet hvarigenom arbetareståndet på fredlig väg kan få sina fordringar genomförda.

Det existerar dock i det nutida samhället ett slags frihet som vi vilja borttaga, nämligen: *friheten att lefva på andras bekostnad*. Denna och liknande »friheter» vilja vi fullständigt undertrycka.

»Vara tvungen att arbeta, om jag icke vill svälta ihjäl».

Blotta tanken härpå inger en del godt folk stor fasa. Det är väl ändå en inskränkning i vår »urgamla frihet», som socialisterna här vilja göra? Ånej! Menniskorna hafva alltid varit tvungne att genom arbete förskaffa sig sitt lifsuppehälle. Att en del sluppit undan med att arbeta litet eller intet, beror derpå att dessa — der de icke äro till arbete oförmögna — antingen helt öppet; eller också under sken af lag och rätt tillskansa sig produkterna af andras arbete. Vi vilja sålunda icke införa några tvångslagar, utan i stället upphäfva alla sådana och i derunder tillse, att ingen går den andres rätt för nära, eller undandrager sig de skyldigheter naturen och ett rättvist ordnad samhälle ålägger alla utan undantag.

Socialdemokraterna vilja omstörta samhällsordningen! Ja, den närvarande, som vi anse vara *oordenad*.

Det är ingen ordning i ett samhälle, der ett fåtal bestämmer öfver allt, till flertalets nackdel.

Det är ingen ordning i ett samhälle, som kastar öfver femtio millioner kronor i prestadömet och militarismens ginungagap — för att icke tala om vårt *dyra* konungahus, och alla opropotionerligt stora embetsmannalöner — allt under det de, som genom sitt arbete bilda samhällets underlag, måste framsläpa sitt lif under umberanden och ekonomiska försakelser.

Det är ingen ordning i ett samhälle, hvarest lättningarne tillåtas lefva i lyx och öfverflöd, under det flitiga och sträfsamma menniskor lida nöd.

Det är ingen ordning i ett samhälle, som vägrar att se till det alla dess medlemmar hafva tillgång till arbete, och derjämte fulla utbytet af sitt arbete.

Vi vilja införa ordning i samhället, genom att förskaffa alla medborgare lika rätt att deltaga i ordnandet

af de förhållanden under hvilka de måste lefva. *Endast* derigenom kunna *allas* intressen blifva tillgodosedda.

II. Hvad bör jordbruksarbetaren göra för att uppnå en bättre tillvaro?

Vi måste organisera oss! Vi måste sammansluta oss! Så har alltid svaret blifvit, då lönslafvarne börjat fråga sig sjelfva: hvad skola vi göra för att uppnå en bättre tillvaro?

Under århundraden och årtusenden har arbetarståndet legat nere i slafveri och förtryck. De ljusglimtar, som på sista tiden börjat skymta fram och lofva en bättre framtid, äro icke frukten af en hos våra herrar vaknande rättskänsla, utan frukter af *organisationen*. Det faktum, att sammanslutna äro arbetarne en makt, som det måste tagas hänsyn till, och vidare att arbetarne allt mer och mer börja få syn på denna obestridliga sanning, är det vi ha att tacka för att arbetarefrågan nu kommit upp på dagordningen öfverallt i hela den civiliserade världen.

Enighet och sammanslutning måste åstadkommas innan kampen på allvar begynner. En oordnad massa kan väl för ett ögonblick göra intryck, men skingras snart som agnar för vinden. Den bittra erfarenheten har af organiserade arbetare gjorts.

Derför: sammanslutning *först* och kamp mot tyranniet sedan.

Arbetare på landsbygden! Det är på tiden att äfven I börjen vakna upp.

Arbetarerörelsen behöfver Eder. Kom i håg att I han *allt* att vinna, *intet* att förlora. Kom i håg att utan *Eder* kan det klassmedvetna arbetarepartiet ingenting uträtta. Utan Eder skall deras kamp vara förgäfv. I utgören en så betydande del af Sverges arbetare, att vi med glädje hälsa er välkomna i våra leder.

Landsbygdens och städernas arbetare måste räcka hvarandra brodershanden, och bilda ett fast förbund, samt lofva att trofast kämpa vid hvarandras sida mot dem, som fortfarande vilja hålla oss nere i slafveri och förtryck.

Derför böra arbetarne på landsbygden i likhet med sina bröder i städerna söka bilda klubbar och föreningar öfverallt der detta är möjligt. Klubbar och föreningar, som skola hafva till uppgift att rycka upp de slöa och liknöjda, att studera och utbreda de socialistiska idéerna, samt bidra vid spridningen af arbetaretidningar och skrifter.

Derigenom skall vår samfällda styrka tillväxa, och vår kunskap om hvad som bör göras för att uppnå en bättre tillvaro bli större.

Högre lön och kortare arbetstid, är för närvarande alla arbetares främsta fordran.

Lång arbetstid och liten lön är arbetsgifvarens intresse i motsats till arbetarens.

Huru skola dessa motsatser utjemnas?

Fullständigt utjemnade (och dermed faller frågan om motsatta intressen) kunna de icke bli förr än den enskildes rätt att förfoga öfver den samhälleliga egendomen blir upphäfd. Och någorlunda drägliga kunna förhållandena heller icke blifva utan hårda strider.

Jordbruksarbetarne äro i allmänhet intvingade under den s. k. tjenstehjons-stadgan, och detta är för dem ett svårt hinder att få äfven de minsta fordringar genomförda.

Edra ansträngningar böra sålunda äfven gå ut på att få denna förhatliga stadga upphäfd. Uppgörelsen mellan arbetare och arbetsgivare måste bli fri, eller åtminstone icke förläggas till den tid, som är för arbetaren ogynnsamast, nämligen hösten. Då är landtbrukets sommararbete i det närmaste afslutat, då tillstundar vintern, och då bjuder man arbetaren hvad man behagar.

Detta missförhållande bör ändras. Om några kontrakt öfverhufvud taget böra förefinnas, böra de åtminstone icke uppsättas och träda i kraft på den tid, då arbetaren är tvungen att foga sig i nästan hvad som helst.

Jordbruksarbetarens lön är aldrig så stor, att det blir något utöfver de dagliga behofven. Ergo kan en sniken arbetsgivare, då vintern står för dörren, för sina slafvar diktera nästan hvilka vilkor som helst.

Landtarbetarens ställning är sådan, att den borde vara honom en kraftig sporre till att rycka upp i den moderna arbetarerörelsens led, och kraftigt bidra i kampen för arbetareståndets frigörelse.

En stor del af Sverges jordbruksarbetare utgöres af torpare, mindre jordegare och lägenhetsinnehafvare.

Dessas ställning gent emot den herskande och egendomsbesittande klassen är i allmänhet så beroende, att de böra ha sin plats gifven i arbetarerörelsens leder.

Många och stora förändringar måste vidtagas och många svåra strider helt säkert utkämpas innan arbetareståndet intager sin rätta plats i samhället. Men därför är det också hvarje arbetares — såväl mans som kvinnas — skyldighet att hvar i sin stad bidra efter förmåga.

Om I icke fått ögonen riktigt upp för Eder usla ställning, sen Eder då omkring i samhället!

Tänk efter om det kan vara rättvist, att vår moder jorden, med sin växtkraft, sina skogars, bergs och sjöars rikedom, som icke är ett verk af människohand, utan en naturens gåfva till människoslägtet, skall tillhöra ett fåtal, i följd hvaraf alla de öfriga blifva slafvar.

Tänk efter om det kan vara rättvist att de skördar I sen gunga på fälten, eller sen församlade i ladorna, och som äro frambragta genom Ert arbete, skola vara andras tillhörighet. Nog borde väl de, som frambringa produkterna, i främsta rummet hafva sina lefnadsbehof fyllda.

Tänk efter om det kan vara rätt att I, som är ut och är in fån gå uti slafveri, likväl ofta lida brist på det nödvändigaste, under det de, som litet eller intet uträtta, föra det mest bekväma lif.

Se tillbaka på Ert förfutna lif, och tänk efter under hvilka förhållanden I lefvat.

Huru han I det nu? Och med hvilka förhoppningar kunnen I blicka in i framtiden?

Tänk allvarligt efter detta, och I skolen finna att det är Eder pligt mot Eder sjelfva, mot Edra barn, och mot den klass I tillhören, att på allvar söka få detta olidliga tillstånd ändradt och förbättrad.

Slut Eder därför samman, och till socialdemokraterna, för gemensamt arbete med dem.

De som kalla sig Edra »herrar», skola väl säga Eder: bry er icke om socialisterna, lyssna icke till dem, ty de vilja endast bedraga Eder, och deras fordringar kunna aldrig genomföras.

Arbetare! Då I hören sådant, kom då ihåg att *de som så tala, hafva intresse af att I icke fån ögonen upp för hvad som kan vara Eder gagneligt.*

Tidningen Social-Demokraten,

Organ för

Sverges Socialdemokratiska
Arbetareparti.

Eges och utgifves af arbetarne sjelfva.

Prenumeration emottages å alla postanstalter.

Pris pr $\frac{1}{4}$ år.....	Kr. 9: —
» » $\frac{1}{2}$ »	» 4: 50
» » $\frac{1}{4}$ »	» 2: 25
Månad.....	» 0: 80

www.books2ebooks.eu